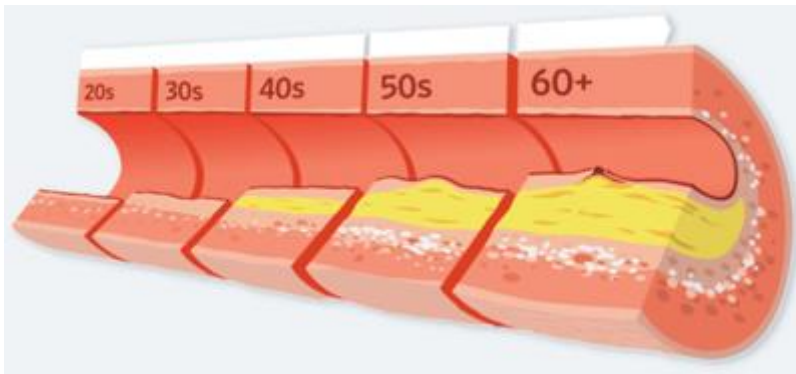

Mi az érlemezsedés?

Az érlemezsedés alattomos betegség. Sokszor az egészségkárosodás első észrevehető jele egyben az utolsó is: szívinfarktus vagy agyvérzés. Hazánkban évente 60 ezren halnak meg infarktusban úgy, hogy jelentős részüknél korábban nem alakult ki magas vérnyomás és a koleszterinszintjük is normális volt - azaz nem minden esetben ezek a jól ismert rizikófaktorok hibáztathatóak. Sok esetben már jó ideje a fennálló érlemezsedés az ok, mely észrevétlenül, akár több évtizeden keresztül alakul ki, és hosszú ideig láthatatlanul fejti ki romboló hatását.

Az érlemezsedés maga a verőerek falának megbetegedése, idegen szóval atherosclerosis vagy arteriosclerosis.

Már fiatal korban zsírtartalmú anyagok rakódhatnak le a verőerek falában, melyekből fokozatosan úgynevezett plakkok képződnek. A plakkok különböző fajta zsírokat, elsősorban káros koleszterint, kötőszöveti sejteket, fehérvérsejteket tartalmaznak, idővel az erek rugalmasságát csökkentik, maguk a plakkok pedig üregüket jelentősen beszűkíthetik, és akadályozzák a vér áramlását.

A plakkba beépülő kalciumszemcsék törékennyé teszik a zsíros lerakódást, ami bizonyos hatásra be is repedhet, ezzel károsítva az ér falát. A leszakadó darabka tovább kering az érrendszerben, illetve a sérülés, amit okozott, mint bármely másik "seb", elindítja a véralvadási folyamatot, mely során alvadék képződik - ezek a keringéssel haladhatnak tovább, egészen addig, amíg egy olyan érszakaszhoz érnek, ahol már nem juthatnak tovább, eltömítik azt. Az ez után következő érterület nem képes ellátni a feladatát, táplálni és oxigénhez juttatni a szövetet, ezt hívják ischemiának, melynek következtében, amennyiben ez az állapot huzamosabb ideig fennáll és a szövet nem tudja megoldani, el is halhat az a terület. Ez az infarktus.

Lassan, akár több évtized alatt fejlődik ki

A betegség kialakulása hosszú ideig tartó, lassú folyamat. Az első szakaszban az ér legbelső rétege (érbelhártya), mely gyakorlatilag egy működő szerv, bizonyos káros hatásokra (dohányzás, magas vérnyomás, egészségtelen életmód, genetikai tényezők, stb.) sejt szinten károsodik. Ez egy biokémiai folyamat, mely "elromlik". Ez a funkciócsökkenés a kiserekben kezdődik, ám már önmagában is az egész érrendszerre, így a szívre, az agyra is külön terhelő hatással bír, s a folyamat előrehaladásával egyre nagyobb igénybevételt jelent az egész szervezetnek. Ez az állapot, megterhelve így a nagyereket is, kedvező feltételeket biztosít a plakk-képződéshez is.

A korai fázisban nem okoz tünetet

A szervek bizonyos határok között alkalmazkodnak a rosszabb feltételekhez, ezért maradhat sokáig észrevétlen az egyre romló funkció. A korai szakaszban - az érbelhártya-károsodás fázisában, amely

akár 10 évig is eltarthat - még megállítható, vagy javítható a folyamat. Ehhez a legtöbb esetben gyógyszeres kezelés és életmódváltás szükséges.

Sokszor csak akkor lehet észrevenni, amikor már helyrehozhatatlan károkat okozott

Amikor a szervek már nem tudnak tovább alkalmazkodni, megjelennek az első, drasztikus tünetek: fény derül a szervkárosodásra. A betegség legsúlyosabb következményeként pedig visszafordíthatatlan állapot áll elő, mely jelentkezhet szívinfarktus, agyvérzés, stroke, veseműködési probléma, érszűkület stb. formájában.